

Varteig

Før og nå

Det begynte som en husmannsplass

Snoppestad ble tidlig etablert som husmannsplass i Varteig, og lå da under Store Bøe. Hvor gammel plassen er, vet ingen – men det finnes i alle fall dokumentasjon for bosetting fra tidlig på 1700-tallet. Da var blant andre Anders Ingemundsen – en bror av bonden på Bøe -husmann på «Myrene».

Gården ble selveiende tidlig på 1800-tallet, og i 1850 ble den delt mellom brødrene Fredrik og Torstein Simensen. Snoppestad forble delt i rundt 25 år, før den igjen ble samlet til ett bruk.

I boka «Bustadnavn i Østfold» (Kåre Hoel/Tom Schmidt) blir gårdsnavnet gjenstand for omfattende vurdering. Siste ledd i navnet Snoppestad er «gård» eller «bosted». Første leddet er imidlertid uvisst, men trolig er det et klengenavn. Det vises til at verbet snope betyr å «sitte og henge» eller «sitte flau og forlegen». Snope kan imidlertid også bety å «lure seg til», «snylte». Substantivet snop er synonymt med snok.

114 års slektsrekke

Dagens slekt kom til Snoppestad da Rikard Eriksen og kona Inger Marie fikk skjøte på gården i 1897. De er tippoldeforeldrene til dagens eier.

Rikard var født på Kokkim 6. januar i 1863 som sønn av Pernille Marie Nielsdatter fra Skaen og Erik Paulsen fra Halvorsrød.

Kona Inger Marie kom til verden på Brenne 14. januar i 1857 med foreldre Anne Kristine Olsdatter fra Skofteby og Christen Christoffersen fra Brenne.

Rikard og Inger Marie giftet seg 8. mai i 1885. De får seks barn, Anna Kristine, Pauline Kristine, Kristian, Elise, Karoline og Torolf.

Ved siden av gårdsdriften, var Rikard Eriksen også lensearbeider og skomaker.

Inger Marie dør på Snoppestad 22. august i 1917, Rikard 22. februar i 1942.

Bøhaugen som slektsnavn

Det blir eldstebarnet Anna og ektemannen Henrik som tar over på Snoppestad etter Inger Marie og Rikard.

Anna født på Brenne 20.06.1886, Henrik født på Buskildsrudsplass i Eidsberg 6. mai i 1879 med foreldre Karoline Nilsdatter og Anton Olsen.

Når Anna og Henrik gifter seg 3. februar i 1905, er Henrik bosatt på Lundeberget i Varteig. Som nygifte etablerer de seg hos Annas foreldre på Snoppestad. De kjøper Bøhaugen i 1907, og bor og driver denne gården i ca. 20 år før de flytter til Snoppestad og overtar Annas foreldregård. Mens de bor på Bøhaugen, tar de også gårdens navn som familienavn. Anna og Henrik får ti barn. Inga Karoline (født 31.07.1905) og Sigurd (01.01.1907) er født på Snoppestad. På Bøhaugen kommer de fem neste barna til verden – nemlig Gudrun 20.09.1908, Arthur Ragnvald 06.08.1920, Alma Hedvig 01.10.1912, Kristian 16.09.1914 og Borghild Marie 29.07.1916. Da Arne blir født 06.11.1924, har familien flyttet til Snoppestad. Der kommer også Rikard (født 30. juni 1927) og Borghild Hedvig (18. februar i 1933) til verden.

Henrik dør 26. januar 1968, Anna 2. mai i 1974.

Dagens eiere

Neste slektsleddet på gården blir en sønnesønn av Anna og Henrik. Nils Henrik Bøhaugen er nest yngst av Minda og Sigurd Bøhaugens åtte barn (hvor seks levde opp).

Han og kona Eva f. Halvorsen overtok Snoppestad i 1971. I 1990 kjøpte Eva og Nils Henrik også gården Revelsby i Rakkestad (gnr. 96, bnr. 5), slik at driftsenheten ble på 230 mål jord og 1200 mål skog.

I 2007 overtok eldstedatteren Gunhild slektsgården, der hennes tippoldeforeldre kom drøye 110 år tidligere. Gunhild er gift med Bent Dangstorp, og har barna Anna Kristine og Astrid Elise.

Tekst: Øistein Bøe

Over: Gårdsnummer 3024, bruksnummer 2 Snoppestad fotografert fra nordøst ca. 1910-1920. Vi ser jordkjeller, våningshus og låve med laftet fjøs. Skuronna er i gang, med neker satt til tork i røk.
Fotograf: Ukjent.

Eier av bildet: Gunhild Dangstorp.

Under: Snoppestad fotografert senhøstes 2011. Kjeller og våningshus står fortsatt der, men boligen har vært restaurert og påbygd i flere omganger – senest i 2008. Samme året ble også bryggerhuset gjenstand for renovering. Låve med fjøs og stall ble revet i 1971, og ny driftsbygning oppført i 1983. Potetkjelleren på gården ble restaurert i 1977. (Foto: Øistein Bøe)

Varteig Historielag besitter et rikholdig bildearkiv, takket være at mange har stilt sine bilder til disposisjon for avfotografering. I en serie i Menighetsbladet skal vi presentere ett bilde i hvert nummer fra Varteig og Hafslundsøy, samt litt historisk fakta omkring motivet, koblet opp mot et bilde slik det ser ut i dag.

Har du kommentarer eller synspunkter, send mail til varteighistorielag@gmail.com